

Danske deltidslandmænd er 25 milliarder værd

Også lokale deltidslandmænd i Trekantsområdet bidrager på flere måder til øget værdi i landdistrikterne. Både i form af produktionsværdi og ved at skabe liv i landsbyerne.

I en ny økonomisk analyse fra Videntcentret for Landbrug har man belyst den samfundsøkonomiske betydning hos danske deltidslandmænd. Hele 25 milliarder kroner i produktionsværdi er det beløb, som de danske deltidslandmænd bidrager med. Resultatet er ganske bemærkelsesværdigt set i lyset af, at deltidslandmænd, som det fremgår af navnet, jo samtidig passer deres lønarbejde.

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videntcentret for Landbrug, som har stået for analysen, er positivt overrasket over det store bidrag, som de 30.000 deltidslandbrug i Danmark genererer til samfundet.

"Vi kan konkludere, at deltidslandmændene tilsammen yder et betydeligt bidrag til samfundsøkonomien. Værdien af deltidssegmentets primærproduktion samt direkte forward-effekter i forarbejdende led androg ca. 14,5 mia. kr. Tilføjes hertil de afledte effekter på andre erhverv via en input/output-model for dansk økonomi, opnås en produktionsværdi på næsten 25 mia. kr.," forklarer Klaus Kaiser om resultaterne af analysen.

Råstoffer fra Vejle Ådal

I Danmark har vi i dag 30.000 deltidslandbrug, og et af dem ejes af Casper Vorting og Gitte Holmboe fra Vejle. De bor på ejendommen Bøgedal, hvor de driver bryghus og dyrker markerne ved gården. Der hører i alt 48 ha til Bøgedal, og på en del af arealet dyrkes gamle kornsorter, som Casper Vorting bruger til at brygge øl på.

"Jeg har altid haft en stærk dragning mod at komme tilbage til gården i Vejle efter mange år i København. Drømmen om at blive landmand, som jeg er nu, har jeg haft i flere år, men har ment, at det var urealistisk. Men bryggeriet har været nøglen til, at det kunne lade sig gøre at være landmand på denne måde. De gamle kornsorter og produktionen af afgrøderne er blevet en vigtig del af vores business. Jeg benytter mig af gamle maskiner fra 50'erne i markarbejdet, det synes jeg giver de bedste resultater, og den reneste råvare til brygningen af øllet. Det er mere tidskrævende og nogle anderledes arbejdsgange, men jeg er overbevist om, at de rigtige 'råstoffer' giver det bedste resultat i flasken til sidst," forklarer Casper Vorting, om baggrunden for sin produktion på markerne i Vejle Ådal.

Jagten på det gode liv

I tilknytning til undersøgelsen er der udarbejdet kvalitative interviews med deltidslandmænd med forskellige produktionsgrene. Fællesnævneren for motiverne til at drive deltidslandbrug er 'det gode liv på landet', herunder rammerne for det gode familieliv. Desuden fremhæver deltidslandmændene, at de på denne måde kan udleve deres ambitioner om, at udøve godt landmandsskab uden at være tyngt af en tocifret milliongæld og lave afregningspriser.

"Deltidslandmændene sætter pris på, at de selv bestemmer prisen på deres produkter. Som en af deltidslandmændene udtrykte det, så er prisen på deres produkt ikke afhængig af, hvad Putin pludselig

beslutter sig for. De fremhæver også lysten til at bo på landet, og det bidrag, som de yder i forhold til at holde liv i landdistrikterne. Deltidslandbruget er en integreret og meget betydningsfuld del af befolkningen i landdistrikterne og bidrager blandt andet til at opretholde skoler, institutioner, handel, lokale håndværkere, turisme, naturpleje og anden aktivitet i landdistrikterne,” forklarer Eva Gleerup, Videncentret for Landbrug, og projektleder på projektet.

Den konklusion er Casper Vorting og Gitte Holmboe enige i, for de har også truffet et bevidst valg i forhold til, hvor de ville stifte familie og leve deres liv. Der er ifølge parret masser af fordele ved at flytte sin familie på landet, blandt andet får børnene en fantastisk indsigt i, hvad deres forældre arbejder med.

”Da jeg arbejdede uden for hjemmet, sagde børnene altid, at det var mærkeligt, at jeg bare sad og spillede computer altid på arbejde og holdt møder hele tiden. Det var meget abstrakt for dem. I dag er de bevidste om, hvad vi laver, og hvilke værdier vi sætter pris på, og det bliver en del af deres identitet. De oplever også business-siden, altså vi producerer noget på marken, som vi bearbejder i bryggeriet, og som vi så sælger til kunden. Det er helt basic og et fint fundament at gå ud i livet med,” forklarer Gitte Holmboe.

Væsentligt bidrag til beskæftigelsen

Den direkte produktion i deltidssegmentet samt forward-leddet har en effekt på beskæftigelsen, som kan opgøres til ca. 14.000 fuldtidsbeskæftigede. Tilføjes beskæftigelsen i tilknyttede erhverv, opnås en effekt på ca. 21.400 fuldtidsbeskæftigede.

Billedtekst: Casper Vorting og Gitte Holmboe dyrker deres eget korn som deltidslandmænd til brug i bryghuset.

Fakta:

Casper Vorting og Gitte Holmboe

Bøgedal Bryghus, Vejle

Web: www.boegedal.dk

Produktion:

48 ha jord. De 24 ha er et stort agerstykke resten er skov, græsbakker, eng og mose.

Kødkvæg

Producerer 40.000 flasker 75 cl specialøl om året

Sælger til vinbutikker og restauranter i hele verden.

Yderligere informationer kontakt:

Casper Vorting og Gitte Holmboe, Bøgedal Bryghus, Høllundvej 9, 7100 Vejle. Tel: 4011 6268

Erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug. Tel: Telefon: 8740 5175 / 2013 5175

Eva Gleerup, udviklingskonsulent, projektleder, Videncentret for Landbrug. Tel: 2138 5528

Yderligere fakta:

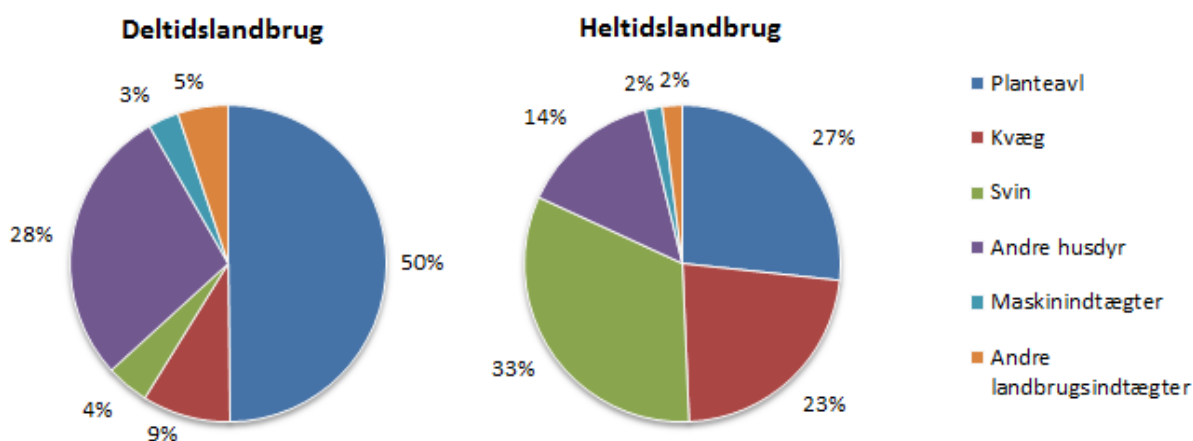
Hvad producerer deltidslandmanden?

Mange deltidslandbrug har ofte en blandet produktion, men den dominerende driftsgren blandt deltidslandmænd er planteavl. Bruttoudbyttet udgør således samlet set ca. 50 %. Planteavl er i forhold til animalsk produktion velegnet som deltidsbeskæftigelse sammen med lønmodtagerarbejde, da det indebærer en mindre arbejdstung produktion, der ikke kræver dagligt arbejde bortset fra få tidspunkter på året. Herudover er andelen af bruttoudbyttet højt for kategorien andre husdyr, som primært dækker over fjerkræ, får og mink. Fjerkræ består af slagtekyllinger og æggproduktion, og den produktion dækker op imod 80 pct. af bruttoudbyttet i kategorien andre husdyr.

Den tredjestørste produktionsform i deltidssegmentet er kvæg, som udgør knap 10 pct. Det dækker primært over kødkvæg. Resten af omsætningen fordeler sig med 3-5 pct. på svin, maskinstation og andre landbrugsindtægter.

Fordelingen adskiller sig markant fra heltidsbrug, hvor planteavl "kun" udgør ca. en fjerdedel, mens animalsk produktion, især kvæg, svin og mink, står for en betydelig større andel.

Oversigt over fordelingen af produktionen hos de danske deltidslandmænd og heltidslandmænd:

Baggrund:

Den samfundsøkonomiske analyse er udarbejdet af:

Chefkonsulent Camilla K. Damgaard, NIRAS, Professor Bjarne Madsen, Center for Regional- og Turismeforskning, erhvervsøkonomisk chef, Klaus Kaiser, Videncentret for Landbrug.

